

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu: 5119011200
Dátum vydania rozhodnutia: 08.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5119011200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom 8. decembra 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného P. U. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie alebo obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona o dovolaní obvineného P. U. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/70/2020, z 8. septembra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. U. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 47Tk/3/2019, z 8. júna 2020 bol obvinený P. U. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania alebo obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do 10.35 hod. dňa 29. mája 2019 na rôznych miestach v meste Y. M. a na iných miestach, ale najmä v byte č. XX na ulici N. č. XXXX/X v Y. M. mal pri sebe marihuanu a pervitín v rozpore so zákonom č. 139/1998 Z. z., a dňa 29. mája 2019 mu bolo pri vykonávaní osobnej prehliadky zaistené polyetylénové vrecko s rýchlouzáverom o rozmeroch 4 x 7,5 cm s obsahom drveného suchého rastlinného materiálu zelenej farby s celkovou hmotnosťou 0,293 g, identifikovanej ako rastlina rodu Cannabis, so zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) minimálne 10 mg, ktorá zodpovedá 1 bežnej jednotlivej dávke, spôsobilej po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, pričom rastliny rodu Cannabis sú podľa ustanovení citovaného zákona zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy do I. skupiny psychotropných látok, pričom dňa 3. mája 2019 v čase od 22.00 hod. do 24.00 hod. v izbe bytu č. XX na ul. N. č. XXXX/X v Y. M., maloletej V. M., nar. XX. L. XXXX ponúkol pervitín, prehováral ju, aby ho užila, vysvetlil a ukázal jej ako ho má aplikovať, a to napriek tomu, že vedel, že nemá 15 rokov veku a mal. V.M. si následne pervitín v jeho prítomnosti aplikovala, a taktiež dňa 4. mája 2019 v čase od 05.00 hod. do 06.00 hod. v izbe bytu č. XX na ul. N. č. XXXX/X v Y. M. maloletej V. M. opätovne ponúkol pervitín a

opätovne ju prehováral, aby ho užila, vysvetlil a ukázal jej, ako ho má aplikovať, a to napriek tomu, že vedel, že nemá 15 rokov veku a mal. V.M. si následne pervitín v jeho prítomnosti aplikovala.

Za to bol menovanému podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona a § 38 ods. 5 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona okresný súd obvineného zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona okresný súd obvinenému uložil ochranný dohľad vo výmere 2 (dva) roky, pričom zároveň podľa § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona obvinenému uložil povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody do 7 dní osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka okresného súdu miestne príslušného podľa miesta jeho bydliska a následne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka podľa potreby a konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka; napokon podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd obvinenému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozhodujúci na podklade odvolaní podaných obvineným aj prokurátorom rozhodol rozsudkom, sp. zn. 1To/70/2020, z 8. septembra 2020 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného P. U. uznal za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do 10.35 hod. dňa 29. mája 2019 na rôznych miestach v meste Y. M. a na iných miestach, ale najmä v byte č. XX na ulici N. č. XXXX/X v Y. M. mal pri sebe marihuanu a pervitín v rozpore so zákonom č. 139/1998 Z. z. a dňa 29. mája 2019 mu bolo pri vykonávaní osobnej prehliadky zaistené polyetylénové vrečko s rýchlouzáverom o rozmeroch 4 x 7,5 cm s obsahom drveného suchého rastlinného materiálu zelenej farby s celkovou hmotnosťou 0,293 g, identifikovanej ako rastlina rodu Cannabis, so zastúpením tetrahydrokanabinolu (THC) minimálne 10 mg, ktorá zodpovedá 1 bežnej jednotlivej dávke, spôsobiteľ po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, pričom rastliny rodu Cannabis sú podľa ustanovení citovaného zákona zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy do I. skupiny psychotropných látok, pričom dňa 3. mája 2019 v čase od 22.00 hod. do 24.00 hod. v izbe bytu č. XX na ul. N. č. XXXX/X v Y. M., maloletej V. M., nar. XX. L. XXXX, ponúkol pervitín, prehováral ju, aby ho užila, vysvetlil a ukázal jej, ako ho má aplikovať, a to napriek tomu, že vedel, že nemá 15 rokov veku a mal. V. M. si následne pervitín v jeho prítomnosti aplikovala, a taktiež dňa 4. mája 2019 v čase od 05.00 hod. do 06.00 hod. v izbe bytu č. XX na ul. N. č. XXXX/X v Y. M. maloletej V. M. opätovne ponúkol pervitín a opätovne ju prehováral, aby ho užila, vysvetlil a ukázal jej, ako ho má aplikovať, a to napriek tomu, že vedel, že nemá 15 rokov veku a mal. V. M. si následne pervitín v jeho prítomnosti aplikovala

Za to obvinenému krajský súd uložil podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 17 (sedemnásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona odvolací súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému uložil ochranný dohľad na 2 (dva) roky. Zároveň krajský súd podľa § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uložil obvinenému povinnosť dostaviť sa po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody do dvoch pracovných dní k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a následne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka podľa potreby a konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka; súčasne krajský súd podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona obvinenému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený dovolanie poukazujúc na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom), resp. písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom

právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

Obvinený v dovolaní argumentoval v zásade nasledovne:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol: „... ako odsúdený týmto žiadam v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku o zmenu právnej kvalifikácie skutku, ktorú aplikovali všeobecné sudy, z prísnejšej skutkovej podstaty na menej prísnu skutkovú podstatu. Krajský súd ... aplikoval na skutkový stav ... právnu kvalifikáciu, v zmysle ktorej ma uznal za vinného z prísnejšej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona („prechováva po akúkoľvek dobu“), v nadväznosti na ods. 3 písm. b), voči osobe mladšej ako pätnásť rokov Trestného zákona, s ohľadom na závažnejší skutok ... ktorý sa mal stať 3. mája 2019. V rámci konania pred súdom mi v dostatočnej miere bolo preukázané spáchanie iba tej časti skutku ... ktorý sa mal stať 29. mája 2019. Vo zvyšnej časti skutku ... z 3. mája 2019 mi spáchanie údajného skutku dostatočne preukázané nebolo. Preto žiadam Najvyšší súd SR, aby vzal do úvahy, že musím byť odsúdený podľa menej prísnej skutkovej podstaty trestného činu v zmysle skutku ... ktorý sa mal stať 29. mája 2019, pri aplikovaní skutkovej podstaty podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona ... Krajský súd ma uznal za vinného zo závažnejšieho skutku ... na základe iba jediného priameho dôkazu - výpovede maloletej V. M., podporenej znaleckým posudkom psychológa (a jeho výpovede na hlavnom pojednávaní). Ani jeden zo svedkov, ktorí sa reálne nachádzali na mieste údajného spáchania skutku, a teda boli očitými svedkami udalostí, ktoré sa v ten večer odohrali, zhodne nepotvrdil tvrdenia maloletej V. M. Práve naopak všetci ostatní svedkovia sa vyjadrili v zmysle, že nemajú vedomosť o tom, že by sa drogy (okrem fajčenia cigariet a pitia alkoholu) na predmetnom byte nachádzali a že nemajú vedomosť o tom, že by niekto drogy na predmetnom byte užíval. Ide o výpovede 1) mňa, P. U. ako odsúdeného, 2) U. N., nar. X. L. XXXX ako priameho svedka, 3) F. M., nar. XX. F. XXXX ako priamej svedkyne, 4) C. E., nar. X. U. XXXX ako priameho svedka a 5) R. L., nar. XX. R. XXXX ako priameho svedka. Ani jeden z priamych svedkov verziu maloletej V. M. nepotvrdil. Výpoveď maloletej V. M. bola spochybnená aj výpoveďou znalkyne MUDr. Ľubice Čapkovej. V tomto prípade ide o moje tvrdenie a tvrdenia štyroch (4) priamych svedkov - proti tvrdeniu maloletej V. M. Všetci svedkovia z miesta údajného skutku vypovedali v podstatnej skutočnosti rozporne - opačne voči výpovedi maloletej V. M. V predmetnej veci je tak verzia výpovede maloletej V. M. rovnako možná a pravdepodobná ako verzia mojej výpovede a výpovedí ostatných štyroch (4) priamych svedkov na mieste údajného skutku, ktorý sa mal odohrať na byte č. XX na ulici N. č. XXXX/X v Y. M.. Situácia, kedy existuje len jediný priamy „usvedčujúci“ dôkaz, vždy obsahuje riziko možných justičných chýb a omylov. V mojom prípade ide zjavne o situáciu, kedy existuje len jediný usvedčujúci dôkaz, výpoveď svedka - maloletej V. M. Sudy pri aplikácii Trestného zákona prelomili nepísanú zásadu trestného práva in dubio pro reo ... a testis unus, testis nullus ... sudy si informácie uvádzané svedkyňou, maloletou V. M. osvojili za preukázané s podporou iných nepriamych dôkazov. Ani jeden z ostatných priamych svedkov neverifikuje výpoveď maloletej V. M. zhodným spôsobom s maloletou V. M., ale odlišným spôsobom, ktorý vedie k záveru pre použitie menej prísnej právnej kvalifikácie skutkovej podstaty podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona ... súd ma nemohol s ohľadom na nepísanú zásadu trestného práva in dubio pro reo a testis unus, testis nullus uznať za vinného z prísnejšej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Moja vina z uvedenej prísnejšej skutkovej podstaty trestného činu by teoreticky mohla byť za určitých podmienok založená aj na len jednom priamom (keďže neplatí zásada testis unus, testis nullus ...), avšak v prípade, ak má výpoveď maloletej V. M. slúžiť ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci moju vinu, musí byť tento dôkaz jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a hlavne nesmie byť v rozpore s inými dôkazmi a nesmie byť spochybniteľný či dokonca vyvrátený. V danom prípade, poukazujúc na vyššie popísané pochybnosti, nemožno výpoveď maloletej V. M. za takýto dôkaz považovať. V tomto prípade súd nemohol bezpečne a bez akýchkoľvek pochybností aplikovať právnu kvalifikáciu skutku podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Moja výpoveď a výpoveď ostatných štyroch (4) priamych svedkov spolu s ostatnými dôkazmi vedú k odôvodneným pochybnostiam o možnosti vyvodenia takéhoto záveru a obsahujú nebezpečenstvo justičného omylu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sudy musia aplikovať na uvedený skutkový stav menej prísnu právnu kvalifikáciu skutku podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona. Výrok o vine z prísnejšej skutkovej podstaty trestného činu môže byť založený len na takých dôkazoch,

ktoré celkom vylučujú pochybnosti o prísnejšej skutkovej podstate. Zásada objektívnej pravdy vyžaduje, aby súdy opreli svoje rozhodnutia o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a nie o obyčajnú pravdepodobnosť. Tam, kde nie je možné bezpečne a bez akýchkoľvek pochybností určiť, ktorý z variantov skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, súd musí po vyčerpaní dosiahnuteľných dôkazov (pozn.: zrejme zvoliť) ten, ktorý je pre obžalovaného priaznivejší. Ak výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu ucelená reťaz tak priamych i nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok v časti (pozn.: v tej časti, ktorá bola právne kvalifikovaná prísnejšie) ..., súdy musia na uvedený prípad aplikovať menej prísnu právnu kvalifikáciu skutku podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona ...". „... aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov je nevyhnutným prostriedkom súdu pre náležité zistenie skutkového stavu veci. Práve táto procesnoprávna zásada vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a nie iba o pravdepodobnosť či domnienku. Súdy mali posudzovať súhrn dôkazov v tom smere, či tvoria, alebo netvoria logickú a ničím neprerušenu a uzavretú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov. Dôkazy, na ktorých stojí výrok o mojej vine, nie sú ústavne konformné a súdy oboch stupňov museli pri posudzovaní vo vzťahu k časti údajného skutku ... a vo vzťahu k jeho právnej kvalifikácii ‚prechovávanie látky pre inú osobu‘ vychádzať z nepísanej zásady in dubio pro reo ... a podporne zo zásady testis unus testis nullus ...".

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený uviedol, že „rozhodnutie oboch súdov ... je založené na dôkaze, ktorý nebol súdom vykonaný zákonným spôsobom (nezákonnosť dôkazu - zvuková nahrávka) ... poukazujem na skutočnosť, že nahrávka rozhovoru medzi maloletou poškodenou, jej mamou a svedkyňou U. F. z 18. mája 2019, kde maloletá poškodená popisuje údajné spáchanie skutku, je nezákonný dôkaz, ktorý nie je dôkazným prostriedkom v súlade s § 119 ods. 3 Trestného poriadku, a teda nie je možné tento dôkaz použiť ako riadny dôkazný prostriedok, keďže nebol získaný zákonným spôsobom, nakoľko svedkyňa X. U. st. ako zákonná zástupkyňa nikdy nedala súhlas na vyhotovenie takejto nahrávky, a to ani dodatočne, čo potvrdila vo svojej výpovedi tak svedkyňa X. U. st., ako aj svedkyňa U. F., ktorá predmetnú zvukovú nahrávku vyhotovila. Maloletá V. M. ani nevedela o nahrávaní na zvukový záznam. Uvedené vyplýva z jej výpovede pred súdom ako aj výpovede svedkyne U. F., ktorá nahrávku vyhotovila a odovzdala polícii. Na otázku obžalovaného č. 1 na hlavnom pojednávaní 7. januára 2020: ‚Pre koho ste tento rozhovor nahrávali?‘ U. F. na pojednávaní odpovedala: ‚Aby bol dôkaz pre políciu‘. Svedkyňa ... taktiež pred súdom vypovedala, že: ‚X. nevedela o tom, že ju nahrávam, ja som jej to povedala až následne potom a ona povedala, že aby som tú nahrávku vymazala, s čím som ja nesúhlasila‘. Na otázku obhajcu na hlavnom pojednávaní 7. januára 2019 ... U. F. odpovedala ‚Nie, nedala mi ani dodatočne súhlas, ale ja som si to nahrála ...‘. Preto je tento dôkaz jednoznačne nezákonný, a preto nebolo možné naň v konaní prihliadať. Zvuková nahrávka bola vyhotovená nezákonným spôsobom, bez vedomia maloletej V. M., preto mohlo dôjsť k úprave alebo manipulácii, súkromná osoba nemala žiadne zákonné právo vyhotoviť a použiť zvukové záznamy bez vedomia maloletej a bez jej súhlasu. Použitie záznamu nemalo oporu v zákone, pretože pri nahrávaní a vyhotovovaní záznamov treba postupovať podľa § 114 Trestného poriadku ... podmienkou, aby dôkazom mohlo byť naozaj ‚všetko, čo môže prispieť k objasneniu vecí‘ je, aby išlo o dôkazy získané zákonným spôsobom. Dôkaz zaobstaraný v rozpore so zákonom (podľa § 89 ods. 2 Trestného poriadku v trestnom konaní nepoužiteľný) prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu. Listina osvedčujúca obsah procesne nepoužiteľného dôkazu sa v spise nesmie ani nachádzať, aby žiadaným a určitým smerom neovplyvňovala príslušné orgány trestného konania v rámci procesu hodnotenia dôkazov. Súd prvého stupňa musí podrobiť navrhované dôkazy ešte pred ich vykonaním testu zákonnosti v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku. Trestné konanie začalo na základe akceptovania zjavne nezákonného zvukového záznamu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Všetky dôkazy, ktoré boli získané a odôvodnene zabezpečené na podklade nezákonne zabezpečenej a akceptovanej zvukovej nahrávky sú neprípustné. Neprípustnosť sa nevzťahuje len na nezákonne získané dôkazy. Neprípustné sú aj akékoľvek iné dôkazy, ktoré boli získané na základe informácii získaných protiprávne - teda dôkazy, ktoré boli získané nepriamo zo zdroja, ktorý bol ‚otrávený‘. Je neprípustné, aby si akákoľvek súkromná osoba tajne nahrávala hlas maloletej V. M. cielene, iba za tým účelom, aby ho mohla v budúcnosti použiť ako dôkaz v trestnom konaní. Vzhľadom na uvedené okolnosti, za ktorých bola nahrávka získaná, jednoznačne ide o dôkaz, ktorý nebol získaný zákonným spôsobom. Ak bol dôkaz získaný v rozpore s

Trestným poriadkom či v rozpore s osobitným zákonom, nemôže slúžiť ako dôkaz v trestnom konaní a nemôže prispieť pre náležité objasnenie veci (§ 119 ods. 2 Trestného poriadku argumentum a contrario). Súdny porušil moje právo na spravodlivé súdne konanie pripustením takéhoto dôkazu a aplikovaním prísnejšej skutkovej podstaty

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- i) vyslovil rozsudkom v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, že všeobecné súdy porušili zákon v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) a písm. g) Trestného poriadku a
- ii) aby súčasne s vyššie uvedeným výrokom zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/70/2020, z 8. septembra 2020 ako aj všetky rozhodnutia obsahovo predchádzajúce a/alebo nadväzujúce a aby prikázal Okresnému súdu Žilina, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadam o zmenu právnej kvalifikácie skutku uvedeného v právnej časti výroku rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/70/2020 (z 8. septembra 2020), na nasledovnú právnu kvalifikáciu: „teda neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, čím spáchal trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona“.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor v podstate nasledovne:

„ ... odsúdený poukazuje na to, že bol odsúdený aj napriek tomu, že boli dokázané všetky skutočnosti, ktoré sa mu kladú za vinu, najmä poukazuje na to, že 4 svedkovia vypovedajú zhodne a potvrdzujú jeho verziu skutku, zatiaľ čo súd im neuveril a uveril len jedinej svedkyni maloletej V. M. Táto skutočnosť mala spôsobiť, že jeho konanie nebolo kvalifikované ako miernejší trestný čin, ale ako prísnejší trestný čin. V konaní na okresnom súde boli vykonané všetky dostupné dôkazy, na základe ktorých došiel súd k záveru, že skutok má byť kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Kvalifikácia skutku zodpovedá preukázanému konaniu odsúdeného. Odsúdený aj napriek tomu, že sa snaží ním požadovanú zmenu právnej kvalifikácie podsunúť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v zásade len opätovne poukazuje na skutkové okolnosti a zistenia, na ktoré už poukazoval tak v konaní na okresnom súde ako i v odvolacom konaní na krajskom súde. Oba súdy sa s uvedenou okolnosťou zaoberali a obsiahlo vysvetlili dôvody, prečo sa rozhodli veriť maloletej V. M. a nie ďalším 4 (štyrom) svedkom. Odsúdený len opätovne poukazuje na skutkové zistenia napriek tomu, že oba súdy skutok a všetky okolnosti ustálili a skutok kvalifikovali tak, aby odrážal zistenú realitu a priebeh skutkového deja. V tomto prípade ide o skutkové námietky odsúdeného, teda o námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Na základe uvedeného máme za to, že nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku“. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku prokurátor uviedol: „Podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Podľa § 89 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa za vec dôležitú pre trestné konanie považuje vec, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania. Svedkyňa U. F. dobrovoľne vydala vec dôležitú pre trestné konanie v zmysle ustanovenia § 89a Trestného poriadku. Tým pádom sa nahrávka dostala do trestného konania zákonným spôsobom a je možné ju považovať a vyhodnotiť ako zákonný dôkaz. Takýto zvukový dôkaz je možné vykonať na hlavnom pojednávaní len jeho prehratím, alebo ak existuje jeho doslovný prepis, tak jeho prečítaním. Tento dôkaz bol na hlavnom pojednávaní vykonaný zákonným spôsobom a bol pri rozhodovaní o vine a treste aj vyhodnotený. Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku smeruje najmä voči vykonávaniu dôkazov na hlavnom pojednávaní pred súdom. Tento konkrétny dôkaz bol v konaní pred súdom vykonaný zákonným spôsobom. Odsúdený namieta skutkový stav a vyhodnotenie dôkazu, pričom námietky obvineného nijako nezakladajú ani opodstatnenosť predmetného dovolacieho dôvodu.

Podľa nášho názoru nie sú naplnené žiadne z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a preto navrhujeme, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odsúdeného P. U. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol“.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila aj matka poškodenej V. M., ktorá uviedla, že s dovolaním obvineného nesúhlasí. Jej dcéra vypovedala tak v Dolnom Kubíne ako aj v Žiline na polícii rovnako zhodne, „aj dôveryhodnosť mala v poriadku - do toho aj výpoveď svedkov - nechápem, na čo sa chce (pozn.: zrejme obvinený) dovolávať. Dcéra sa do dnešného dňa lieči na pedopsychiatrii, užíva antidepresíva. Podľa doktora to potrvá ešte dlho. Ja ako matka som tiež liečená a zdrvená zo všetkého čo sa stalo".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) in fine Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného nie je opodstatnené.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie".

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a

Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený vtedy,

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.), aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravídla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Z podaného dovolania je zrejmé, že ťažiskovým argumentom obvineného k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je nezákonnosť a nepoužiteľnosť dôkazu, ktorý predstavuje súkromne vyhotovený zvukový záznam rozhovoru medzi maloletou poškodenou V. M., jej matkou X. U. a svedkyňou U. Schürgerovou. Ide o vecnú námietku, ktorá - ak by bola dôvodná mohla by spĺňať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K otázke zákonnosti a použiteľnosti zvukovej, ale aj obrazovo-zvukovej nahrávky rozhovoru vyhotovenej jednou z dotknutých strán bez súhlasu druhej strany najvyšší súd poznamenáva:

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

S ohľadom na to, že v predmetnej veci ide o komunikáciu medzi súkromnými osobami, možno tento prípad posudzovať len v zmysle odseku 1 čl. 8 Dohovoru, a to v súvislosti s ochranou, ktorú poskytuje tento článok korešpondencii.

Právo na rešpektovanie korešpondencie je právom na nerušenú a necenzurovanú komunikáciu s inými. Zmysel slova „korešpondencia“ pôvodne zahŕňal materiály zasielané poštou. V súlade s technickým pokrokom sa výklad „korešpondencie“ rozšíril na akúkoľvek komunikáciu, napr. telefónom (hlas, videohovor, SMS, MMS), faxomom, internetom (mail, chat, Skype, Facebook, Messenger ...), osobnú (zaznamenanú na diktafón ...).

Podľa čl. 7 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedziť ju možno iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 13 Listiny základných práv a slobôd nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom, s výnimkou prípadov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Pre správne vyriešenie otázky použiteľnosti v spise sa nachádzajúceho dôkazného prostriedku - zvukového záznamu hovoru, považuje najvyšší súd za potrebné zdôrazniť, že právo na ochranu súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie nie je absolútne. Súbor základných práv (viď vyššie) tvoriacich „právo na informačné sebaurčenie“ je možné v odôvodnených prípadoch obmedziť. Z pohľadu Dohovoru zásah do tohto práva a jeho obmedzenie predstavuje odsek 2 článku 8 v prípade, ak ide o zásah zo strany orgánov verejnej moci.

Pokiaľ ide o zásah do tohto práva zo strany súkromnej osoby (odsek 1 článku 8 Dohovoru), tak „nárokovať“ si porušenie svojho práva na ochranu súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie môže ten, do ktorého súkromia - komunikácie bolo zasiahnuté.

V predmetnej veci nebola zaznamenávaná komunikácia obvineného U., a preto nie je možné hovoriť o tom, že by mohlo a malo dôjsť k porušeniu jeho práva na ochranu súkromného a rodinného života. Tým sú úvahy o prípadnom porušení práva obvineného U. v zmysle čl. 8 ods. 1 Dohovoru, čl. 7, čl. 10, čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené.

Z pohľadu obvineného možno uvažovať len o prípadnom porušení práva na spravodlivý proces - čl. 6 Dohovoru.

V predmetnej veci svedkyňa F. zaznamenala rozhovor medzi ňou, poškodenou maloletou V. M. a matkou poškodenou maloletou V. M. - X. U. st. Svedkyňa F. nemala na zaznamenanie rozhovoru súhlas ďalších dvoch účastníčok komunikácie. Vývstáva tu otázka, či v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka je pre účely trestného konania s ohľadom na § 119 Trestného poriadku takýto súhlas potrebný alebo nie.

Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby, alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť, alebo použiť len s jej privolením.

Každý účastník rozhovoru - komunikácie v rámci neho vstupuje do sféry súkromia druhej osoby, a

preto je aj v jeho záujme byť „ostrážitý“ (vigilantibus iura) v tom čo a ako s inou osobou komunikuje. Ak je komunikácia bezproblémová, v podstate nie je čo riešiť, ak ale jeden z účastníkov komunikácie svojimi vyjadreniami pácha trestnú činnosť, nemôže sa dovoliavať ochrany svojho súkromia a nepoužiteľnosti zvukovej nahrávky v trestnom konaní s poukazom na § 12 Občianskeho zákonníka, pretože:

- vedome rezignoval na svoju „ostrážitosť“,
- porušil osobné právo dotknutej osoby nebyť vystavený trestnej činnosti a zároveň
- porušil konkrétnou skutkovou podstatou chránený verejný záujem, čím prekročil hranice ochrany v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka.

V takom prípade protiprávne konanie páchatel' trestného činu nemôže požívať žiadnu právnu ochranu, a to ani podľa § 12 Občianskeho zákonníka.

Vyššie uvedený zvukový záznam nebol vyhotovený v rozpore s ustanovením § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka (súhlas obvineného nebol potrebný a poškodená súhlas dodatočne dala) a už vôbec nie s ustanoveniami § 114, § 115, § 116 Trestného poriadku, pretože tieto ustanovenia upravujú zásah do práva na ochranu súkromia zo strany orgánov verejnej moci a nie zo strany súkromnej osoby.

Pokiaľ obvinený v dovolaní tvrdí, že matka maloletej V. M. takéto súhlas nikdy (ani dodatočne) neudelila, je takéto argumentácia v objektívnom rozpore s realitou. O nesprávnosti tohto konštatovania obvineného svedčí vyjadrenie svedkyne - poškodenej U. st. na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa [č. l. 557 a nasl. spisu - „ja som o tom (pozn.: nahrávaní rozhovoru) nevedela, ale dobre urobila, súhlasím s tým, že urobila správnu vec].

Preto zvukový záznam súkromného rozhovoru predložený svedkyňou F. považuje najvyšší súd za dôkazný prostriedok získaný zákonným spôsobom (primerane rozhodnutia ÚS ČR - II. ÚS 502/2000, I. ÚS 28/04, II. ÚS 394/04, I. ÚS 191/05 a NS ČR - 7 Tdo 254/03, 5 Tdo 459/07). Otáznym ostáva použiteľnosť takétoho dôkazného prostriedku či už pri ochrane osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, ale najmä pre účely trestného konania z pohľadu § 119 Trestného poriadku a čl. 6 Dohovoru.

Podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku: „Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti“.

Nie vždy možno zákonným spôsobom získaný dôkazný prostriedok v ďalšom (najmä súdnom) konaní použiť ako dôkaz na preukazovanie viny páchatel'a (napr. nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať výpoveď svedka z prípravného konania učinenu pred vznesením obvinenia, ak ide o jediný alebo rozhodujúci dôkaz, pretože táto nebola už v prípravnom konaní vykonaná kontradiktórne a pod.).

Z pohľadu čl. 6 Dohovoru je dôležité zistenie, či záznamy korešpondencie sú jedinými usvedčujúcimi dôkaznými prostriedkami, resp. či tieto len „dokresľujú situáciu“ ako podporné dôkazné prostriedky a či sú v súlade s ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Najvyšší súd dodáva, že ak by sa aj zistilo a ustálilo, že ten-ktorý dôkaz bol získaný porušením čl. 8 Dohovoru (nie tento prípad), neznamená to vždy vylúčenie tohto dôkazného prostriedku zo štruktúry usvedčujúcich dôkazov, pretože tým nedochádza automaticky k porušeniu čl. 6 Dohovoru (viď Khan vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 12. 5. 2000; Heglás vs. ČR, rozsudok z 1. 3. 2007; Schenk vs. Švajčiarsko, rozsudok z 12. 7. 1998; Allan vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 5. 11. 2002, P. H. a J. H. vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 25.9.2001).

Vo všeobecnosti možno zhrnúť, že k porušeniu čl. 6 Dohovoru (Schenk vs. Švajčiarsko) by došlo len

vtedy, ak by nezákonne získaná nahrávka
- bola jediným usvedčujúcim dôkazom a zároveň
- by nebolo dodržané právo obhajoby na spochybnenie takéhoto dôkazu.

V predmetnej veci takáto situácia nenastala.

Z odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa zreteľne a zrozumiteľne vyplýva, že súkromne vyhotovený zvukový záznam svedkyňou F. nepredstavuje jediný a ani rozhodujúci usvedčujúci dôkaz. Naopak, vo svetle nižšie uvedených skutočností ide o dôkaz len podporného charakteru.

Možno poukázať na konštatovanie súdu prvého stupňa v rozsudku na str. 20 piaty odsek, kde zrozumiteľným spôsobom vyjadril ním identifikovanú množinu usvedčujúcich dôkazov, na podklade ktorých dospel k záveru o vine obžalovaného. Zvukový záznam (cit.: „zvuková nahrávka z mobilného telefónu z 18. mája 2019) zaradil okresný súd v rámci ním vykonanej „dôkaznej inventúry“ takmer až na samotný záver uvádzaných dôkazov. Charakter podporného dôkazu (nie jediného a ani rozhodného dôkazu) zvukovej nahrávky okresný súd ozrejmil veľmi presne na str. 22 svojho rozsudku keď uviedol: „Výpoveď maloletej poškodenej X. U. je potvrdzovaná aj výpoveďou svedkyne - poškodenej, matky maloletej X. U. st., ktorá síce nebola priamym svedkom predmetného skutku, dozvedela sa o ňom však sprostredkované od svojej dcéry, ktorú skutočnosť potvrdzuje taktiež zvukový záznam z mobilného telefónu svedkyne U. F., ktorý potvrdzuje, že maloletá sa svojej matke X. U. a tete U. F. priznala ...“.

Tým odpadá vecná relevancia dovolacej námietky obvineného z pohľadu porušenia práva na spravodlivý proces.

Ak obvinený dôvodí, že trestné stíhanie začalo práve na podklade predmetnej zvukovej nahrávky, ktorú označuje za nezákonnú a na základe „akceptovania“ zjavne nezákonného dôkazu, najvyšší súd obvinenému nemohol prisvedčiť ani v tejto súvislosti. Je zrejmé, že trestné stíhanie obvineného začalo na podklade trestného oznámenia podaného matkou maloletej V.M..

Žiada sa dodať, že podporný charakter predmetnej nahrávky vo vzťahu k výsledkom iných v konaní pred súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov považoval ešte v podanom odvolaní sám obvinený. Uvedené vyplýva zo str. 7, posledný odsek rozsudku (cit.: „Súd by túto výpoveď v nahrávke maloletej nemal brať ako podporujúci dôkaz vierohodnosti maloletej ...“). Je pritom pozoruhodné, že nezákonnosť označenej zvukovej nahrávky obvinený v odvolaní nenamietal. Naopak, sústredil sa na hodnotenie jej obsahu a iných, vecne irelevantných okolností súvisiacich s vyhotovením predmetnej nahrávky (maloletá mala byť v čase vyhotovenia nahrávky pod vplyvom pervitínu, priznala sa preto, že jej našli liek Xanax a slamku na užívanie pervitínu, maloletú mala na výpoveď „navádzať“ jej teta U. F., ktorá na hlavnom pojednávaní uviedla, že majú s maloletou kamarátsky vzťah a táto ju má najradšej z rodiny, resp. že v zmysle záverov znaleckého posudku maloletá „vie“, že jej matka je voči nej „slabá“ a pod. - detto).

Najvyšší súd poznamenáva, že ani táto (súc odvolacia) námietka obvineného by v prípade jej uplatnenia pred dovolacím súdom neuspela (odhliadnuc od jej vecnej neprípustnosti). Treba si uvedomiť, že obsah zvukového záznamu „len“ potvrdzuje obsah svedeckej výpovede maloletej, ale aj svedkyň F. a matky maloletej - U. st., ktoré na hlavnom pojednávaní zhodne konštatovali, že maloletá poškodená sa im so spáchaným skutkom zdôverila.

V trestnej veci obvineného bolo skôr vo veci konajúcimi súdmi identifikované množstvo usvedčujúcich dôkazov, ktoré oba sudy podrobili kritickej preverke a na ich podklade dospeli k skutkovým zisteniam, ktoré presvedčivo a detailne odôvodnili. Len v stručnosti možno poukázať na usvedčujúcu výpoveď samotnej maloletej V. M., ktorá ešte v prípravnom konaní podrobne opísala priebeh skutku, ku ktorým pristupujú už skôr označené svedecké výpovede svedkyň U. st. a F. a ktorých obsah je v zásade úplne zhodný so skutočnosťami uvádzanými maloletou V. M. (táto sa im totiž doma priznala s tým, že užila pervitín, ktorý jej bol ponúknutý obvineným a i.). Vierohodnosť výpovede menovanej maloletej potvrdila

v pozitívnych kontúrach aj znalkyňa Mgr. Kollárová. Z listinných dôkazov možno zvýrazniť obsah lekárskej správy ohľadom maloletej V. M. vystavenej lekárom oddelenia detskej psychiatrie Psychiatrickej kliniky Univerzitnej nemocnice Martin (menovaná bola 30. mája 2019 hospitalizovaná v označenom zdravotníckom zariadení v dôsledku afektívnej poruchy osobnosti a vyhrážkami vyskočenia z okna ako aj opakovanému požitiu psychotropných látok, údajnému znásilneniu, resp. jeho pokusu). Ďalej je možné odkázať na str. 23, odsek tretí rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom okresný súd podrobne opísal obsah lekárskeho správ z vyšetrení maloletej V. M. na detskej psychiatickej ambulancii, kedy mala uviesť, že „šnupala pervitín a marihuanu fajčí od leta 2019“, pričom tiež bolo preukázané, že maloletej je poskytovaná odborná lekárska starostlivosť v ambulancii detského psychiatra z dôvodu užívania viacerých psychoaktívnych látok ako aj adaptačnú poruchu s depresívnym obsahom po traumatizujúcich udalostiach v anamnéze (sexuálne zneužité, pohyb v „nehodnej“ partii, užitie drog a i.); má známky posttraumatickej stresovej poruchy a užíva tomu zodpovedajúcu predpísanú liečbu.

Najvyšší súd tento stručný rozbor vyššie uvedených dôkazov pritom neuviedol samoučelne. Naopak, skôr vyjadrené dokumentuje, že zvuková nahrávka, ktorú obvinený označuje ako nezákonne vyhotovenú a de facto ju považuje za „kľúč“ k svojej nevine, bola a zostáva čo do vplyvu na záver o vine obvineného sekundárneho významu, pretože „nosiťkami“ dôkazných informácií preukazujúcich vinu obvineného sú maloletá V. M. a svedkyne F. a U. st. Vykonanie zvukového záznamu na hlavnom pojednávaní tak slúžilo v predmetnej veci v procese dokazovania na preukázanie pravdivosti a hodnovernosti nimi uvádzaných skutočností v procesnej pozícii svedkýň a nie priamo na preukázanie viny obvineného.

Najvyšší súd uzatvára, že zvukový záznam rozhodne nebol jediným a ani rozhodujúcim dôkazom preukazujúcim vinu obvineného. Zároveň ide o dôkaz, ktorý bol použiteľný v trestnom konaní v súlade s § 119 Trestného poriadku (primerane viď napr. III. ÚS 24/2020).

Najvyšší súd dospel k nasledovnému záveru:

Zvukový i obrazový záznam komunikácie súkromných osôb, zabezpečený jednou z komunikujúcich osôb i bez výslovného súhlasu ďalšej komunikujúcej osoby, môže byť v trestnom konaní použitý ako dôkazný prostriedok na dokumentovanie a preukazovanie porušenia ustanovení Trestného zákona. Prípustnosť takého dôkazného prostriedku je potrebné posudzovať s ohľadom na rešpektovanie práva na súkromie zakotveného v čl. 8 Dohovoru a s ohľadom na čl. 6 Dohovoru o práve na spravodlivý proces. Protiprávne konanie páchatel'a trestného činu nemôže požívať ochranu podľa § 12 Občianskeho zákonníka

Vyššie uvedený záver zohľadňuje doterajšiu judikatúru súdov Slovenskej republiky (Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tost/4/2014, z 2. apríla 2014, Ústavný súd Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 24/2012, zo 17. januára 2012, Krajský súd v Žiline, sp. zn. 1To/42/2010, z 22. apríla 2010, Okresný súd Bratislava IV, sp. zn. 2T/98/2016, z 19. marca 2018, Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3Asan/32/2019 zo 14. januára 2019 a 8Asan/11/2019 z 29. januára .2019), vyššie uvedenú judikatúru ESLP ako aj primerane rozhodnutia českých súdov (najmä NS ČR, sp. zn. 5To/459/2007, ÚS ČR, sp. zn. IV. ÚS 2425/09 - k testu proporcionality a ďalšie).

S poukazom na vyššie vyjadrené najvyšší súd odmietol ako nedôvodnú argumentáciu obvineného vzťahujúcu sa na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i)

Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú, „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

V dovolacom konaní iniciovanom obvineným niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre odvolacie konanie. Ako výstižný príklad takto formulovanej argumentácie obvineného poslúžila napríklad námietky v znení:

- „Krajský súd ma uznal za vinného zo závažnejšieho skutku ... na základe iba jediného priameho dôkazu ...“
- „... ani jeden zo svedkov, ktorí sa reálne nachádzali na mieste údajného spáchania skutku, a teda boli očitými svedkami udalostí, ktoré sa v ten večer odohrali, zhodne nepotvrdil tvrdenia maloletej V. M.:...“, resp., cit.:
- „... vo zvyšnej časti skutku ... zo dňa 3. mája 2019 mi spáchanie údajného skutku dostatočne preukázané nebolo ...“
- „... súdy si informácie uvádzané svedkyňou, maloletou V.M. osvojili za preukázané s podporou iných nepriamych dôkazov. Ani jeden z ostatných priamych svedkov neverifikuje výpoveď maloletej V. M. ...“
- „Moja výpoveď a výpoveď ostatných štyroch priamych svedkov spolu s ostatnými dôkazmi vedú k odôvodneným pochybnostiam o možnosti vyvodenia takéhoto záveru a obsahujú nebezpečenstvo justičného omylu“
- „... výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu ucelená reťaz tak priamych i nepriamych dôkazov ...“

- „... krajský súd ma uznať vinným zo závažnejšieho skutku ... na základe iba jediného priameho dôkazu - výpovede maloletej V. M., podporenej znaleckým posudkom psychológia (a jeho výpovede na hlavnom pojednávaní ... " a pod.

Argumentácia dovolateľa je totožného, a síce skutkového charakteru (obvinený nesúhlasí so skutkovými závermi konajúcich súdov a odmieta svoju vinu). Obvinený danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku odvodzuje práve od ním subjektívne označovaného nesprávne zisteného skutkového stavu a postupu súdu pri jeho zisťovaní a výsledkov hodnotenia takto získaného „sumáru“ skutkových zistení. Obvinený nerozlišuje skutkové námietky od právnych. Jedine právne námietky by pritom bolo možné považovať za relevantné a bolo by potrebné sa nimi aj skutočne zaoberať v dovolacom konaní.

Bezprostredným následkom uplatnenia „nesprávnych“ dovolacích námietok je to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním.

Pokiaľ neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku, nemožno takéto „skutkové“ preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku - konkrétne uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že súdy mali posudzovať súhrn dôkazov v tom smere, či tvoria, alebo netvoria logickú a ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov.

Súčasne platí nielen to, že hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V súvislosti s dovolacou námietkou obvineného, že v jeho trestnej veci došlo k porušeniu zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného) dovolací súd uvádza, že predmetná zásada je zásadou vzťahujúcou sa na hodnotenie skutkových zistení súdov nižšieho stupňa. Zásada in dubio pro reo automaticky neznamená, že si vykonané dôkazy nemôžu odporovať. Ak na podklade výsledkov vykonaného dokazovania nastane takto „rozporná“ dôkazná situácia, je úlohou súdu rozporné dôkazy hodnotiť podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov a hodnotením dôkazov vzniknuté rozpory analyzovať a vyvodiť z toho náležité skutkové a následne i právne závery.

Najvyšší súd opakovane poznamenáva, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - viď veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ak by sa tak stalo, najvyšší súd by neprípustne zasahoval do priebehu dokazovania jeho opätovným prehodnocovaním a iným hodnotením skutkových zistení, ako to učinili súdy nižších stupňov.

Preto (rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) najvyšší súd uzatvára, že ani táto námietka obvineného a s tým súvisiaca argumentácia nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

Vyššie uvedený záver zodpovedá doterajšej aplikačnej praxi i judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho o nemožnosti preskúmania správnosti a úplnosti skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní, s výnimkou prieskumu ich rozhodnutí uvedeným spôsobom z podnetu dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 odsek 3 Trestného poriadku.

Pre najvyšší súd je v zmysle uvedeného kľúčovým ustálenie skutku v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Tam opísanému skutkovému stavu zodpovedá právna kvalifikácia - posúdenie konania obvineného ako obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby

omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Riadiac sa skôr vyjadrenými právnymi úvahami dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci nebol naplnený žiadny dovolací dôvod, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.